

WOJEWODA ŁÓDZKI

SO-II.431.5.2024

Łódź, dnia 7 listopada 2024 r.

Pan
Krzysztof Jażdżyk
Prezydent Miasta Skierniewice

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 190), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1988) zespół kontrolerów w składzie:

Magdalena Roczek-Cieślakowska – główny specjalista w Wydziale Spraw Obywatelskich Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów, Marta Józwiak - starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Obywatelskich Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kontrolera, przeprowadził kontrolę zdalną dotyczącą prawidłowości realizacji zadań z zakresu zmiany imienia i nazwiska w Urzędzie Stanu Cywilnego w Skierniewicach, ul. Piłsudskiego 2, 96-100 Skierniewice.

Czynności kontrolne zostały rozpoczęte w dniu 26 czerwca 2024 r. i zakończone w dniu 26 sierpnia 2024 r. i przeprowadzone były w formie zdalnej.

Kontrola objęła swym zakresem wykonywanie zadań z zakresu zmiany imienia i nazwiska w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Kierownikiem jednostki kontrolowanej zarówno w okresie kontrolowanym jak i obecnie jest Prezydent Miasta Skierniewice – Pan Krzysztof Jażdżyk.

Kontroli zostały poddane następujące zagadnienia: sposób prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach o zmianę imienia i nazwiska oraz rejestrowanie zmiany imienia

lub nazwiska w Systemie Rejestrów Państwowych.

W kontrolowanym okresie wydano 75 decyzji administracyjnych w sprawach o zmianę imienia i nazwiska. Kontroli poddano 13% przeprowadzonych postępowań administracyjnych (10 postępowań).

Ocena merytorycznych przesłanek rozstrzygnięć nie wchodziła w zakres kontrolowanych zagadnień, a jedynie ocena spełnienia wymogów proceduralnych, wynikających zarówno z ustawy o zmianie imienia i nazwiska, jak i ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

We wszystkich skontrolowanych sprawach wnioski o zmianę imienia lub nazwiska dotyczyły osób posiadających obywatelstwo polskie (art. 2 pkt 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska). Wnioski były składane osobiście, a wnioskodawcy przedstawiali do wglądu dokument stwierdzający tożsamość (art. 11 ust. 3 ustawy o zmianie imienia i nazwiska), co potwierdzają notatki służbowe sporządzone przez Zastępcę Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Skierniewicach.

Wszystkie kontrolowane wnioski zawierały elementy wymienione w art. 11 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska: dane osoby, której zmiana dotyczy (imię lub imiona, nazwisko i nazwisko rodowe, wskazanie kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska będzie dotyczyła tego aktu, numer PESEL), imię lub nazwisko, na które miała nastąpić zmiana, wskazanie miejsca sporządzenia aktu urodzenia małoletnich dzieci, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska będzie dotyczyła tych aktów, adres do korespondencji oraz uzasadnienie.

Wszystkie skontrolowane wnioski zawierały oświadczenie wnioskodawcy, że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku do innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub nie została już wydana decyzja odmowna (art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy o zmianie imienia i nazwiska). Wskazać należy, że jak wynika z analizy kontrolowanych spraw Urząd Stanu Cywilnego w Skierniewicach dysponował gotowym wzorem przykładowego wniosku o zmianę imienia i nazwiska, który na odwrocie zawierał oświadczenie wymagane wskazanym art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, pod którym wyznaczono miejsce na czytelny podpis wnioskodawcy.

Jedynie w dwóch z kontrolowanych spraw dopuszczono się nieprawidłowości w zakresie procedury administracyjnej. Sprawy nr USC.5355.32.2022 oraz nr USC.5355.33.2022 dotyczyły zmiany nazwiska małoletniego poniżej 13 roku życia. Jak wynika z art. 9 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska zmiana imienia i nazwiska

małoletniego dziecka następuje na wniosek przedstawiciela ustawowego małoletniego dziecka, a przepisy art. 8 ust. 2-5 stosuje się odpowiednio. Co oznacza, że w takiej sytuacji niezbędne jest uzyskanie zgody drugiego rodzica, chyba że nie ma on pełnej zdolności do czynności prawnych lub jest pozbawiony władzy rodzicielskiej albo nie żyje. W aktach kontrolowanych spraw znajdują się zgody wyrażone przez drugiego rodzica do protokołu przed Kierownikiem USC. Tymczasem, jak wynika z akt ww. postępowań, za stronę postępowania uznano jedynie rodzica wnioskującego o zmianę. Zgodnie z art. 28 Kodeksu postępowania administracyjnego stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Dopiero pozbawienie władzy rodzicielskiej skutkuje pozbawieniem tego rodzica interesu prawnego w postępowaniu o zmianę imienia lub nazwiska dziecka i utratę statusu strony w postępowaniu w tym przedmiocie. Wyrażenie zgody przez drugiego rodzica na zmianę imienia lub nazwiska dziecka nie pozbawia go statusu strony postępowania. W toku prowadzonego postępowania czy też w postępowaniu odwoławczym jako strona, może wyrażoną zgodę na zmianę wycofać. W w/w sprawach drugi rodzic dziecka takiej możliwości został pozbawiony. Nieuznanie drugiego rodzica za stronę postępowania spowodowało naruszenie przepisu art. 28 Kpa. W konsekwencji spowodowało także naruszenie przepisu art. 61 § 4 Kpa. W w/w sprawach o wszczęciu postępowania został zawiadomiony tylko jeden rodzic – wnioskodawca postępowania, natomiast pominięto rodzica, który wyraził zgodę na zmianę nazwiska. Następnie błędne oznaczenie stron postępowania w ww. sprawach skutkowało wydaniem decyzji z pominięciem drugiego rodzica dziecka, co stanowi naruszenie przepisu art. 107 § 1 pkt 3 Kpa. W obu przypadkach drugi rodzic (który nie był wnioskodawcą, a wyraził zgodę na zmianę) nie był pozbawiony praw rodzicielskich, posiadał pełną zdolność do czynności prawnych i nie odnotowano jego zgonu. Tym samym organ w wymienionych sprawach powinien skierować decyzję zarówno do wnioskodawcy jak i do drugiego rodzica dziecka, czego nie uczynił i tym samym naruszył przepis art. 109 § 1 Kpa, zgodnie z którym decyzję doręcza się stronom na piśmie. Przyczyną powstałych nieprawidłowości było niewłaściwe stosowanie przepisu Kodeksu postępowania administracyjnego, a osobą odpowiedzialną za ich powstanie jest Zastępca Kierownika USC w Skierniewicach.

W pozostałych kontrolowanych sprawach organ prawidłowo zawiadamiał wszystkie strony o wszczęciu postępowania administracyjnego zgodnie z art. 61 § 4 Kpa. Następnie wydane decyzje w pozostałych sprawach zawierały wszystkie elementy wymagane przepisem art. 107 Kpa, a także zostały doręczone w sposób zgodny z przepisami art. 39 – 49 Kpa.

Wszystkie zbadane decyzje wydano w przewidzianym w Kodeksie postępowania administracyjnego terminie, uwzględniając zasadę szybkości postępowania, wynikającą z art. 12 § 1 Kpa.

We wszystkich skontrolowanych sprawach zmiany danych wnioskodawców zostały prawidłowo odnotowane w odpowiednich aktach stanu cywilnego za pomocą wzmianek.

We wszystkich skontrolowanych sprawach informacje o zmianie imienia lub nazwiska, wymagane przepisem art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (w wersjach obowiązujących w kontrolowanym okresie) zostały zarejestrowane w Systemie Rejestrów Państwowych, co zostało sprawdzone przez kontrolujących poprzez podgląd w rejestrze PESEL danych osoby, której dotyczyła zmiana.

Wobec powyższych ustaleń działalność Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Skierniewicach w kontrolowanym okresie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z dokonanymi ustaleniami zobowiązuję do przestrzegania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Zobowiązuję również Pana Prezydenta do zobligowania Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Skierniewicach i Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Skierniewicach do przestrzegania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

Jednocześnie proszę o poinformowanie o sposobie wdrożenia wskazanych wyżej zaleceń w ciągu trzydziestu dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Kierownik komórki do spraw kontroli:

Marta Wojtaszewska

DYREKTOR WYDZIAŁU SPRAW

OBYWATELSKICH

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/